

CIRCULAIRE ECONOMIE

Verduurzamen is niet toegankelijk, voordelig en begrijpelijk genoeg

Volgens het duurzame-bedrijfsnetwerk MVO Nederland schiet het niet voldoende op met de circulaire economie. Het moet beter... en dat kan.

'De circulaire economie stagneert en neemt in 2024 zelfs iets af', zegt Pieter van den Herik, Manager Business Development bij MVO Nederland. 'Onder-tussen is 17,5 procent van de economie duurzaam.' Ook uit de vijfde editie van de Nieuwe Economie Index (NEX), het jaarlijkse onderzoek van MVO Nederland, blijkt dat verduurzaming van de economie tegen grenzen aanloopt. De index is vastgesteld op basis van thema's als biodiversiteit, inclusiviteit, transparante ketens en groene energie, en op vrijwel al die fronten vindt men de ontwikkelingen onvoldoende.

Versnelling

Oorzaken, en daar is men het bij het duurzame-bedrijfsnetwerk wel over

eens, verduurzamen is niet toegankelijk, voordelig en begrijpelijk genoeg. Daardoor wachten ondernemers af. 'Het bedrijfsleven is als geen ander in staat om snel en goed in te spelen op veranderende omstandigheden', vervolgt Van den Herik. 'En als je dan kijkt naar de huidige stand van zaken is het voor ons wel duidelijk dat er juist nu stappen moeten worden gezet die de zo belangrijke versnelling van de transitie in gang zetten.'

Speerpunten

Van den Herik ziet daarbij twee speerpunten. Het financieren van circulaire businessplannen door financiële instellingen moet verbeteren. En het verlengen van de levensduur van

producten moet worden bevorderd. 'En dan kom je vanzelf uit bij de overheid', zegt hij. 'De regelgeving is te veranderlijk, te onvoorspelbaar en dus niet effectief en stimulerend genoeg. En de oplossingen daarvoor liggen voor de hand. Twee voorbeelden: het recht op reparatie, waar de EU nu mee bezig is, is van belang. En, nieuw geproduceerde basisgrondstoffen, zoals plastics, zijn overwegend nog steeds goedkoper dan de duurzame alternatieven. Dat moet anders, en daar kan de overheid beprijsing voor inzetten. Combineer de vliegwielfunctie van de overheid, de dadendrang van het bedrijfsleven met een financiële prikkel, en die circulaire economie komt echt binnen bereik.'

Lees alle artikelen op onze website. Scan de QR-code.

5

Een andere blik op afval

6

Recycling begint in de supermarkt

ADVERTORIAL

'We hebben dit niet 'n beetje opgelost'

Matrassen zijn een groot probleem in de afvalstroom. Auping biedt een totaaloplossing en bewijst dat circulaire economie geen verre toekomstmuziek is.

Anderhalf miljoen matrassen worden er in Nederland per jaar afgedankt. Een stapel van 300 kilometer hoog; bijna 1.000 keer de Eiffeltoren. Mark Groot Wassink is Director Sustainability and Innovation bij het in 1888 opgerichte Deventer familiebedrijf, en de man met het scherpe zicht op de uiterst innovatieve ontwikkelingen daar. 'De problemen bij het recyclen van matrassen bestaan eruit dat de componenten aan elkaar zijn geplakt en dat er schuim in zit', zegt hij. 'Daar kan je na recycling misschien nog een judomat van maken

maar dan houdt het wel op. En hoeveel judomatten hebben we nodig in Nederland? Bovendien, op een gegeven moment komen die ook weer aan een levenseinde en dan heb je dus eigenlijk geen oplossing maar een uitstelstrategie.'

Zuivere materialen

De oplossing van Koninklijke Auping zit 'm er ten eerste in dat er zuivere materialen in de matrassen worden gebruikt. En dan zijn er nog een aantal belangrijke stappen te gaan. 'We hebben dit niet een beetje aangepakt maar zijn echt principieel voor de totaaloplossing gegaan', vervolgt Groot Wassink. 'We gebruiken om te beginnen staal en zuiver polyester, dat zo herbruikbaar is als bijvoorbeeld glas. En vervolgens moet je

die materialen zo aan elkaar verbinden dat ze ook weer uit elkaar kunnen. Werk je met zuivere materialen, die als het ware los te koppelen zijn, dan ben je al een eind op weg.'

Take back-systeem

Maar het gaat verder. Want het daadwerkelijke recyclen moet dan natuurlijk nog gebeuren. Groot Wassink is daar uitgesproken over: 'Dat is wel een sleutelfactor die we niet over het hoofd mogen zien. Recyclen betekent in onze visie dat het waardevolle materiaal ook echt wordt teruggehaald. Anders kan het misschien worden hergebruikt maar weet je nooit zeker of dat in de praktijk ook echt gebeurt. We zijn tien jaar geleden begonnen met een take back-systeem wat nu helpt om

circulaire matrassen retour te krijgen en uit elkaar te halen. En uiteindelijk levert het hele proces weer grondstoffen op voor gloednieuwe matrassen. Dat maakt de zaak helemaal rond en iets waarop we met recht trots kunnen zijn.'

Meer informatie? Scan de QR-code.

low carbon travels

DUURZAAM OP PAD

BOEK NU JE DUURZAME VAKANTIE

Reis per trein naar beeldschoon Italië. Verblijf in sfeervolle accommodaties en ontdek charmante stadjes en vergezichten met je elektrische auto.

lowcarbontravels.nl

'We zijn onderzoekers, uitvinders, maar zeker ook orkestrators'

TNO, internationaal toonaangevend op het gebied van de circulaire economie en de grondstoffentransitie zet op het gebied van plastics grote stappen. 'Voor 2050 moet juist dat veel beter zijn.'

'Ons moonshot is dat 50% van de plastics circulair zijn in 2030, en 100% in 2050, om aldus de Nederlandse en Europese doelstelling te verwezenlijken', zegt Esther van den Beuken, scheikundige, Principal Consultant Circulaire Plastics bij TNO en internationaal een van de specialisten op dit gebied.

Soepzakken

De nieuwe plastics zullen bestaan uit gerecyclede plastics, biobased grondstoffen (afkomstig uit de levende natuur) en CO₂, legt Van den Beuken uit. 'En technologische innovatie is een belangrijke motor van de transitie. Denk daarbij ook aan heel praktische zaken als soepzakken die dan dus wel van een enkel en herbruikbaar materiaal zijn gemaakt. Denk aan het recyclen van elektronica-plastics door middel van een oplosttechnologie. Of, plastics met vezels ter vervanging van metaal in de automotive en luchtvaart-industrie. Daarmee wordt meer dan zeventig procent gewicht en dus veel uitstoot bespaard. We innoveren daar waar het maar kan.'

'DE GRONDSTOFFEN-TRANSITIE IS BIJ UITSTEK EEN TEAM-EFFORT'

Teamprestatie

Daarbij is TNO, juist als wetenschappelijk adviseur van de overheid en het bedrijfsleven, bij uitstek geoutilleerd om de transitie te bespoedigen. Hetgeen wordt onderschreven door het feit dat zeven van de marktleidende chemiebedrijven uit de hele wereld met TNO samenwerken in onderzoek naar versnelde ontwikkeling van uit afval gewonnen circulaire kunststof-

fen. Van den Beuken: 'We zijn als het ware onderzoekers, uitvinders, maar zeker ook orkestrators, een uniek espin-in-het-webpositie. Dus we ontwikkelen scenario's voor beleidsbesluiten en we adviseren het bedrijfsleven; praten met plastic producenten, verwerkers, sorteerdere, recyclers, eindgebruikers en brengen de partijen bij elkaar. Dat aspect blijft wel eens onderbelicht, maar het is volkomen logisch. We kunnen het proces van verduurzaming niet tot stand brengen als we er niet alle stakeholders bij betrekken en laten samenwerken. De grondstoffentransitie is bij uitstek een teamprestatie. We moeten dit met z'n allen doen.'

AAN HET WOORD

LAURENS GROEN,
ONDERNEMER EN
CEO MILGRO

Wat moet anders qua verduurzaming?

'We houden elkaar voor de gek. We durven niet te zeggen wat er moet gebeuren, omdat we het sociaal onwenselijk vinden om te benoemen wat er mis is. We hebben maar één aarde, waar we geen "ten hoogste houdbaar tot" op hebben gezet. Als je grondstoffen benadert vanuit schaarste, dan moet je er zorgvuldig mee omgaan. Neem bijvoorbeeld de fossiele brandstoffen. Hadden we die maar niet..., flauw gezegd. Dan hadden we ook geen klimaatuitdaging. Het is belangrijk dat bedrijven op het gebied van duurzaamheid het voortouw nemen om de samenleving te ontwikkelen naar een meer zorgvuldige benadering. We moeten veel serieuzer kijken naar het gebruik van natuurlijk kapitaal en meten wat de impact van het gebruik is op het klimaat, de biodiversiteit, vervuiling en beschikbaarheid.'

Wat is er nodig om de circulaire keten te sluiten?

'De huidige handelseconomie is lineair, maar zonder terugreis is alles eindig. De terugreis van grondstoffen vereist regievoering, meting van impact, herstel van schade en managen van beschikbaarheid. Weg van de handel en niet onze kop in het zand steken en denken: er is toch genoeg. Voor een circulaire economie zijn regisseurs nodig binnen de economie, die beschikbaarheid managen. Het zou geweldig zijn als we in 2040 als consument of bedrijf kunnen zeggen "Ik heb afval, kun je voor mij de ecologische impact herstellen en het terugbrengen in de keten? Daar betaal ik dan voor".'

Topic Media Agency B.V. Herengracht 440 1017 BZ Amsterdam, www.topicmedia.nl Info@topicmedia.nl | Mediaconsultant Emma de Bruijn | Redactie Gijs de Swarte, Hans Pieters en Suus Ruis | Artdirectie en vormgeving Lilian Dapaah | Druk DPG Media | Deze bijlage valt niet onder verantwoordelijkheid van de hoofdredactie van Trouw.

ADVERTORIAL

Het drinkwaterprobleem in Nederland kan van tafel

Korter douchen? Prima. Maar geen drinkwater meer gebruiken voor industriële koeltorens levert een vermindering op die vergelijkbaar is met de waterconsumptie van 33 miljoen mensen.

'Van je mail checken tot en met een biertje drinken, ergens in het (productie) proces staat een koeltoren', zegt Pathema CEO Mark Boeren. 'En het is nuttig als we op ons eigen waterverbruik letten, maar daar zit de echte impact niet. Die zit bij de industrie.' Boeren rekent voor, 'Een beetje koeltoren verbruikt jaarlijks evenveel water als 3300 personen. Er staan er tienduizenden van in Nederland. Koppel je die los van het drinkwater, bespaar je het waterverbruik van minstens 33 miljoen personen.'

Ondertussen is de beschikbaarheid van drinkwater niet langer vanzelfsprekend. 'Door klimaatverandering en de droge, hete zomers is er nu al een tekort', zegt Boeren. 'Waarbij koeltorens ook nog worden behandeld met chemicaliën, om zaken als kalkaanslag, corrosie en legionella te voorkomen. Gevolg is dat sommige drinkwaterpunten in bepaalde periodes niet meer worden gebruikt omdat die chemicaliën in het oppervlaktewater worden teruggevonden.' De Pathema Vortex-technologie maakt het genoemde loskoppelen mogelijk, met inzet van oppervlakte-, regen-, en afvalwater in combinatie met filters en membranen, zonder de inzet van koelwaterchemicaliën. Boeren: 'Als de industrie overstapt op circulair koelen en een andere waterbron gebruikt dan drinkwater, bijvoorbeeld gefilterd afvalwater, is vrijwel het hele drinkwaterpro-

VAN JE MAIL CHECKEN TOT EEN BIERTJE DRINKEN, KOELWATER IS OVERAL VOOR NODIG

bleem van tafel.' De techniek is er. De terugverdientijd is twee tot vijf jaar. En de installatie blijft minimaal twintig jaar draaien. Logische

vraag: waarom is het nog niet op grote schaal ingevoerd? 'Er is een andere manier van denken nodig', zegt Boeren. 'Sinds jaar en dag wordt er in Nederland lineair geproduceerd. Schone producten worden ingekocht en afval wordt geloosd. Dat is een onhoudbare situatie. Circulair produceren is de toekomst. Hoewel onder meer Rijkswaterstaat de noodzaak van wat wij bieden volkomen onderschrijft, lopen we achter op het gebied van wetgeving en handhaving. Maar het besef en de kennis nemen wel toe. We zitten ondertussen stevig in de watertransitie. Wij zijn er trots op dat Pathema écht het verschil maakt.'

Meer informatie?
Scan de QR-code.

Matras Recycling Europe biedt afgedankt matras een hoogwaardig nieuw leven

In 2022 zijn 1,1 miljoen matrassen gerecycled. Een groot deel hiervan wordt door Matras Recycling Europe verwerkt. Uit de verwerkte matrassen komen 26 tot 30 nieuwe materialen voort, waarvan de toepassingen steeds hoogwaardiger zijn.

Het optimaliseren en ontwikkelen van hoogwaardige recyclingoplossingen vergt tijd, kennis en partners, vertelt directeur Ruud Kortink. 'Je hebt drie poten waar je sterk in moet zijn: inzameling, ontmanteling en gezamenlijkheid. We gaan nooit zelf het materiaal hergebruiken of nieuwe producten maken van de materialen die we uit de matrassen halen. Dat doen we altijd samen met partners in de keten die specialist daarin zijn. Voor schuim hebben we wel 20 klanten. Voor ijzer 4 à 5. We willen straks zo dicht mogelijk naar staalfabrikanten toe. Maar het ontwikkelen van een bestendige markt vergt tijd.'

Rebonded foam-materialen

Bij de start van Matras Recycling Europe, ruim 10 jaar geleden, wuifde de beheerder van de Afvalverwerking Utrecht (AVU) het aanbod van Kortink om de matrassen voor € 1,50 per stuk te verwerken nog weg. 'Voor € 0,50 kon hij zijn matrassen kwijt bij de afvalverbranding.' Ruim 8 jaar later is AVU klant, en betaalt de afvalverwerker € 4,50 per ingeleverd matras. 'Waar hij eerst vanuit een simpele kosten-bateninspanning zei: dat ga ik nooit doen, was hij een paar jaar geleden zover dat hij zei: willen we dit als maatschappij voor elkaar willen krijgen, dan moeten we daar ook geld voor over hebben.'

In 100 willekeurige matrassen zitten wel meer dan 150 materialen, vertelt Kortink. Het is zijn streven om partners te vinden die de materialen zo hoogwaardig mogelijk hergebruiken. Dat lukt hem steeds beter. 'Van schuim worden allerlei materialen en producten gemaakt. Maar het leeuwendeel eindigt als isolatiemateriaal of als ondervloer. Dat wordt door veel partijen gezien als downcycling, niet zo'n mooi product als een matras.' Samen met een drietal meubelfabrikanten, onderzoekt Matras Recycling Europe nieuwe toepassingen. 'We werken aan een drietal circulaire

IN 100 WILLEKEURIGE MATRASSEN ZITTEN 150 MATERIALEN

ketenprojecten om onze rebonded foam-materialen in meubels te krijgen. In meubels wordt vier keer zoveel schuim verwerkt als in matrassen. Daarbij geldt dat ze wat steviger en harder mogen zijn.' Het draagt vooral ook bij aan het verminderen van de CO₂-voetafdruk. Het produceren van schuim kost 5 kg CO₂-uitstoot per kilogram materiaal. 'Met onze nieuwe lijn kunnen we ook specifieke PU schuimen uitsorteren, waardoor chemisch recycelen op een hoog niveau kan. BASF heeft van ons schuim gerecycled basismateriaal gemaakt waar Neveon nieuwe matrassen van heeft gemaakt.'

Slim zijn en slim doen

Kortink is op de dag van het interview een blij man. 'Ik heb er van mijn octrooigemachtigde een tweetal patenten bijgekregen. We hebben er nu vier. Dat is een belangrijke factor. Het beschermt ons tegen de grote jongens. We proberen slim te zijn en alles wat we slim doen ook zo snel ingevoerd te krijgen.' Het eerste patent van Matras Recycling Europe was voor het inzamelsysteem. 'Om een matras bij de recycling te krijgen, moet je de omgekeerde logistiek

op orde hebben. Met ons oplossing kunnen ruim vier keer zoveel matrassen in één transport mee.' De verzonden oplossing zorgt ervoor dat de matrassen meteen goed liggen voor de verwerking. 'Op de nieuwe lijn wordt de trailer tegen de ontmantelingslijn aangezet. De materialen worden direct uit elkaar getrokken.'

Verzinkte veren

Het nieuwste patent betreft de recycling van de pocketveren van matrassen. 'Die losse veren zitten in kunststof zakjes. Die twee uit elkaar halen is veel ingewikkelder dan je denkt.' Bij de meeste afvalbedrijven verdwijnen de veren en zakjes in een shredder, waarbij de materialen vermengen. 'Daar krijg je minder geld voor, dan wanneer je de veren loskrijgt. We hebben een machine ontwikkeld en het concept daarvan gepatenteerd. Bij onze methode laten we veer in takt, maar gaan de zakjes kapot. Daarmee gaat ons recyclepercentage weer een stukje omhoog.' Het succes levert meteen een volgende uitdaging op, vertelt Kortink geamuseerd. 'We hebben ineens meer soorten veren gekregen. De eerste keer dat we onze proefvracht naar Tata Steel brachten, zei de inkoper: het is wel goed wat je hebt gebracht. Alleen die verzinkte veren, die haal je er toch wel uit hoop ik?' Ik ging terug naar mijn productieman, met de vraag: klopt dat? Waarop hij antwoorde: Ja hoor! Alleen waren niet alleen maar verzinkte veren, maar ook verkoperde en vernikkelde veren. Dus vanuit één materiaal gaan we nu weer naar vier materialen. Dus moeten we weer creatief worden.'

RUIME EN SMALLE DEFINITIE RECYCLING

Bij recyclingspercentages draait het om twee grootheden:

- hoeveel matrassen worden jaarlijks afgedankt ('dat weet eigenlijk niemand') en hoeveel worden gerecycled? ('dat weten we sinds 2022 wel').
- hoeveel van de matrasmaterialen worden hergebruikt

Aan de hand van een gemiddeld gewicht per matras is berekend dat in 2022 in Nederland 1,1 miljoen zijn gerecycled. In hetzelfde jaar zijn iets meer dan 2 miljoen matrassen verkocht. Dus het recyclingspercentage ligt rond de 50%. Een tweede getal is hoopgevend: een gemiddeld matras wordt tussen de 80 en 100% gerecycled. Kortink licht het ruime verschil toe: 'Het hangt af van de definitie van recycling. Een jaar of zes, zeven gold "een nuttige toepassing" ook als recycling. Een grondstof voor cement was ook recycling. We zijn tegenwoordig kritischer. We willen de werkelijke massa meten dat wordt hergebruikt en het product dat uit het matras komt is terug te vinden in een nieuw product. Dan kom je op een lager percentage, rond de 85%.'

 Matras Recycling Europe

Meer informatie?
Scan de QR-code.

De cruciale rol van de afvalsector in de transitie naar een circulaire economie

De afvalsector staat centraal in de omschakeling naar een circulaire economie. Met hun expertise in recycling, energieproductie en materiaalbeheer zijn afvalbedrijven onmisbare partners in dit duurzame streven.

De drijvende kracht achter circulaire verandering

De afvalsector speelt een essentiële rol in de transitie naar een circulaire economie door zijn unieke positie als aanjager, adviseur, innovator, en leverancier van grondstoffen en duurzame energie. Afvalbedrijven zijn niet langer enkel de beheerders van afval; ze zijn getransformeerd tot cruciale schakels in het behouden van grondstoffen binnen de economische cyclus. Door hun kennis, ervaring en middelen kunnen zij er voor zorgen dat materialen een nieuw leven krijgen, in plaats van te verdwijnen in de afvalstroom. In Nederland is de afvalsector al goed op weg, met ongeveer tachtig procent van het afval dat gerecycled wordt en een significante bijdrage van twintig procent aan de hernieuwbare energieproductie. Echter, voor een volledig circulaire economie is er meer nodig dan alleen recycling en energieproductie.

Preventie, innovatie in ontwerp en productieprocessen, en een verschuiving in consumptiegedrag zijn essentieel om de gestelde doelen te bereiken.

Uitdagingen op weg naar circulariteit

De weg naar een volledig circulaire economie is bezaaid met uitdagingen. Deze omvatten het ontwikkelen van kosteneffectieve oplossingen die de gehele waardeketen omvatten, het stimuleren van duurzame industriële productie, en het bevorderen van een cultuur van hergebruik en reparatie bij consumenten. De afvalsector moet zich richten op het creëren van waarde voor alle partners binnen de keten, terwijl er ook grote winsten te behalen zijn in het verduurzamen van productieprocessen en het aanpassen van consumentengedrag. Speciale aandacht is vereist voor de kwaliteit van ingezamelde materialen

en de ontwikkeling van een markt voor gerecyclede grondstoffen. Een effectief circulair systeem vereist een schone input van materialen voor de productie van hoogwaardige producten en een sterke marktvraag naar deze gerecyclede materialen. Hierbij pleit de Vereniging Afvalbedrijven voor een pull-systeem, waarbij de vraag naar gerecyclede materialen de markt stuurt.

Naar een toekomstgerichte afvalsector

Met het oog op 2050, wanneer de Nederlandse economie volledig circulair moet zijn, werkt de afvalsector aan het verminderen van primaire grondstoffenverbruik en het maximaliseren van hergebruik en recycling. Dit vereist een gecoördineerde inzet op het gebied van afvalpreventie, verbeterde inzameling, en innovatieve recyclingtechnieken. Samenwerking binnen de gehele keten, van producenten tot consumenten, is essentieel om de circulaire economie werkelijkheid te maken. De afvalsector streeft ernaar om niet alleen de hoeveelheid afval te verminderen, maar ook om de waarde die uit afval wordt gehaald te maximaliseren. Dit betekent een focus op de productie van grondstoffen en energie uit afval, waarbij afvalenergiecentrales en stortplaatsen blijven fungeren als onmisbare schakels in de afval- en recyclinginfrastructuur. Door voortdurend te zoeken naar innovatieve oplossingen en samen te werken met partners in de keten, kan de afvalsector een cruciale bijdrage leveren aan de realisatie van een circulaire economie.

AAN HET WOORD

VALERIO GUASTELLA,
4SUPPLYCHAIN

Alle bedrijven moeten er vroeg of ietsje later aan geloven: de duurzaamheidsrapportage volgens de CSRD-regelgeving. Omdat dat ingewikkeld en overweldigend kan zijn, geeft 4Supplychain consultant Valerio Guastella tips.

‘Wees je als bedrijf bewust van het feit in veel gevallen meer dan 70 procent van CO2 uitstoot afkomstig is van Scope 3. Je kunt dus zelf supergoed bezig zijn met zonnepanelen, elektrische auto’s en een groendak, wat impact heeft op Scope 1 en 2, maar je bent verantwoordelijk voor de emissie van de héle keten. Durf daar stappen in te zetten, bijvoorbeeld door een andere leverancier te kiezen of keuzes maken in je productportfolio. Daarnaast is een belangrijke tip: breng je footprint stap voor stap in kaart. Begin bijvoorbeeld bij een beperkt aantal producten die een grote impact hebben. Wees daarnaast pragmatisch, je zult niet alle data direct beschikbaar hebben voor met name Scope 3. In dat geval maken we transparante assumpties om toch tot een footprint te komen. Een plan van aanpak en een strategie, ook met betrekking tot het verzamelen van gegevens, is onontbeerlijk. Wij kunnen dat samen met je doen. Ook belangrijk: begin nu met het verzamelen van data en het in kaart brengen van je emissies. Veel bedrijven denken dat dit alles pas in 2026 of later op hen van toepassing is, maar om dan te kunnen rapporteren, moet je nu beginnen. Je moet trouwens ook niet onderschatten wat verduurzaming voor je omzet kan betekenen – mensen zijn bereid om te betalen voor producten met een duurzaam karakter.’

ADVERTORIAL

4Supplychain helpt bedrijven de footprint te verkleinen

Ook het MKB moet gaan rapporteren volgens de CSRD-richtlijnen. Met het advies en de hulp van 4Supplychain wordt dat makkelijk.

Het jonge, dynamische bedrijf 4Supplychain biedt consultancy op het gebied van planning, logistiek en duurzaamheid. Alle bedrijven, van beursgenoteerd tot MKB, worden deze dagen geconfronteerd met de uitdaging om te voldoen aan de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), de nieuwe EU-richtlijn voor duurzaamheidsverslaggeving. Voor het ‘Environmental’-aspect, het deel van het CSRD framework dat zich richt op de emissies, wordt het zogenaamde Greenhouse Gas (GHG)-protocol gebruikt. Hiermee creëer je inzichten hoe je footprint eruitziet en waar de grootste verbeterpunten liggen. Beursgenoteerde MKB-bedrijven moeten vanaf 2026 rapporteren, niet-beursge-

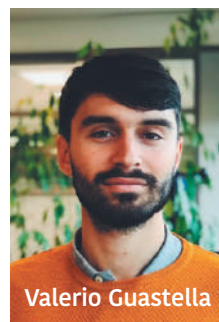
noteerde bedrijven die aan bepaalde criteria voldoen * volgen in 2027.

Black box

Volgens consultant en eigenaar van 4Supplychain Jasper Veurink kan de rapportage ingewikkeld zijn. ‘Bedrijven moeten data (laten) verzamelen en dat kost tijd en moeite, en soms ook geld’, zegt hij. ‘En als je je footprint in kaart wilt brengen, moet je  lles in kaart brengen, dus ook de emissie van onder andere leveranciers en klanten. In het begin is dat een black box en moet je soms dingen inschatten – 4Supplychain kan helpen om alle data te verzamelen om daarmee je footprint in kaart te brengen.’ Wat het extra lastig maakt, is dat bij de meeste bedrijven meer dan 70 procent van de CO2 uitstoot afkomstig is van de zogenaamde Scope 3 – dit zijn indirecte emissies die het gevolg zijn van de activiteiten van een organisatie, maar uitgevoerd worden

Jasper Veurink

Valerio Guastella

‘JE BENT VERANTWOORDELIJK VOOR DE EMISSIE VAN DE HELE KETEN’

door andere partijen in de keten, zoals leveranciers en klanten; bijvoorbeeld transport door derden of emissies van ingekochte producten. ‘Scope 1 en scope 2, respectievelijk de eigen rechtstreekse emissies van een bedrijf (bijvoorbeeld door je vloot bezorgwagens) en indirecte emissies van je

organisatie – zoals elektriciteit voor je kantoren – zijn natuurlijk makkelijker in kaart te brengen. Wij hebben veel ervaring in het inventariseren van al deze gegevens en kunnen bedrijven advies geven over hoe ze hun CO2 uitstoot aanzienlijk kunnen verminderen. Scope 3 zorgt voor veel vraagtekens; wij maken een stappenplan om ervoor te zorgen dat bedrijven de benodigde data van derden verkrijgen en er zoveel mogelijk vraagtekens verdwijnen. Stapsgewijs zorgen we dat bedrijven hun footprint drastisch verkleinen  n klaar zijn om te rapporteren.’

4 SUPPLYCHAIN
— Consulting —

Meer informatie?
Scan de QR-code.

*) Dienen te voldoen aan 2 van deze 3 criteria: >50 miljoen euro omzet/ >25 miljoen aan activa/ >250 werknemers

Het is essentieel dat we anders naar afval gaan kijken

Milgro is 'de' specialist op het gebied van duurzaam afvalmanagement in de zakelijke markt. Als kennisorganisatie regisseert Milgro het verbruikte natuurlijk kapitaal, dat vaak wordt uitgedrukt als 'afval', zodanig dat het ook werkelijk circulair is en een goede businesscase oplevert.

'We proberen het bedrijfsleven van groene denkkracht te voorzien', zegt Milgro-oprichter en CEO, Laurens Groen. 'Ik zeg wel eens, we moeten niet tegen afval zijn want dan kan je ook wel tegen toiletten zijn. Waar het wel om gaat is dat we tegen grondstofverspilling zijn, en daar wat aan doen.' Natuurlijk, zo zegt hij ook, is dat een wat gechargeerde stelling maar de boodschap is helder; het is van essentieel belang dat we anders naar afval gaan kijken. Milgro doet dat, en met succes. Het bedrijf wist het afgelopen jaar maar liefst 31 miljoen kilogram aan CO2-uitstoot te voorkomen. En met zo'n 150 werknemers is het in dertig jaar uitgegroeid tot een onafhankelijke all-in serviceprovider voor afvalmanagement vanuit de visie dat afval een grondstof is, die de weg kwijt is.

Lange termijn

'Dit is een markt in voortdurende progressieve ontwikkeling', gaat Groen verder. 'En wij hebben altijd geprobeerd daarin vooraan te lopen door innovatieve technologieën te ontwikkelen. Je begint als adviesbureau met een paar mensen, en je merkt gaandeweg

'KIJK OOK ECONOMISCH WANT DAAR ZIT DE MOTIVERENDE PRIKKEL'

een toenemende en veranderende behoefte naar effectievere oplossingen voor afval doordat steeds meer organisaties zich bewust worden van milieuproblemen en we doorontwikkelen naar een circulaire economie. Onze basisfunctie werd daardoor vooral verbinding zoeken tussen organisaties die van afval af moeten en organisaties die er juist wat mee kunnen. En dat met een scherp oog op de lange termijn, waarbij het uitgangspunt is dat de energietransitie ook een materiaaltransitie is. Dat resulteert er anno nu in dat we onze klanten volledig kunnen ontzorgen in afvalmanagement, omdat wij alles voor hen reguleren, coördineren en controleren. Onze klanten krijgen deskundig advies dat specifiek op hen van toepassing is. Ook wordt de inzameling van het afval - belangrijk punt - georganiseerd op een manier die de ecologische voetafdruk minimaliseert. Daarnaast kan de klant in real-time via een dashboard zien wat het allemaal oplevert; ecologisch en zeker economisch, want daar zit nu eenmaal een belangrijke motiverende prikkel.'

Veelzeggende voorbeelden

Dat vraagt natuurlijk om veelzeggende voorbeelden en Groen heeft er legio paraat. We nemen de fascinerende 'beschadigde boterproducten'-case. Een brand in een distributiecentrum

levert een boterfabrikant producten op die niet meer voor de markt geschikt zijn en snel moeten worden vernietigd, met hoogoplopende kosten en enorme CO2-uitstoot als mogelijk gevolgen. 'Een vernietigingsproject is niet helemaal ongebruikelijk in dit vak', zegt Groen. 'Je hebt dan vaak te maken met extreme tijdsdruk. De papierwinkel eromheen moet worden bijgehouden en bewaakt. Het proces moet worden gemonitord, vaak ook door overheidsinstanties. Extra medewerkers moeten soms worden ingehuurd. De verzekeraar kijkt scherp mee. En er dienen zich dan voor de hand liggende en financieel aantrekkelijke oplossingen aan, zoals in dit geval verwerking door vergisting, hoewel deze niet meteen de meest duurzame en economische zijn. Waar liggen de kansen en hoe maak je meer van iets dat zich als een probleem aandient? Het vermelden van de precieze zoektocht, data-analyse en de route naar een creatieve oplossing, die haast als een cadeau ervaren wordt, gaat te ver. Maar in dit geval zijn de beschadigde boterproducten verwerkt tot biodiesel. Waarmee op alle essentiële punten een optimale score is gerealiseerd; ecologisch, economisch en operationeel. Het is een voorbeeld van onze focus op 'meer goed' in plaats van 'minder slecht.'

Maatwerk advies

Milgro levert op maat gemaakt advies, waarbij een groot deel van de Milgro cases een stevige 'Dat is nog eens goed gedacht' -component in zich meedraagt. 'Laat ik een paar interessante voorbeelden nemen', zegt Groen. Voor installateurs die betrokken zijn bij het aanleggen en onderhouden van netwerken voor

de energietransitie, organiseren we interne kringlopen. Veel materialen die eerst als afval werden gezien, kunnen na controle en behandeling opnieuw worden ingezet bij installatiewerkzaamheden. Zo sluiten we de cirkel en helpen we om kosten te besparen. In de voedingsindustrie implementeren we niet alleen efficiënt afvalbeheer, maar dragen we ook bij aan vermindering van voedselverspilling oftewel "klikjesmanagement". Bij een groente- en fruitverwerkend bedrijf worden ananasharten niet langer gecomposteerd, maar dienen ze als basis voor de productie van Bromalaine, een eiwitafbrekend enzym dat onder andere wordt gebruikt in supplementen ter ondersteuning van de spijsvertering. En voor een makreelrokerij organiseren wij dat restanten van het makreel rookproces een waardevolle bestemming krijgen door deze over te dragen aan een producent van makreelsalade. Dat is ook het mooie van dit werk. Wij brengen organisaties samen die elkaar op de weg naar circulariteit kunnen helpen. Mijns inziens is dat ook een doorslaggevende factor voor de hele circulaire ontwikkeling. Ja, het kan allemaal, als we het samen doen. En alleen dan. Mijn moeder zei ooit, 'Afval, afval, ga je je daar nou mee bezighouden?' En ik zei, 'Afval is leuk mam.' Als ik naar alle oplossingen kijk die we bieden en zie wat we allemaal doen en wat er kan, kan ik in alle eerlijkheid zeggen, dat vind ik nog steeds.'

**Meer informatie?
Scan de QR-code.**

Afval bestaat niet

Waste-to-product-bedrijf Renewi is een van de grootste afvalverwerkers en recyclers van Nederland. Met een steeds meer geavanceerde recyclingtechnologie is het mogelijk om vrijwel uit alle afval nog waarde te halen. Samenwerkingen met partners, zoals met Albert Heijn, zijn hierbij ontzettend belangrijk.

Renewi is een van de meest toonaangevende waste-to-productbedrijven in Europa. Het bedrijf richt zich op de bescherming van de wereld door het verkrijgen van waarde uit afgedankte materialen. Hun motto: afval bestaat niet. Renewi is actief in meerdere Europese landen en speelt een cruciale rol in de circulaire economie door afval te transformeren in nieuwe grondstoffen en producten. Renewi heeft op dit moment al een recyclingpercentage van 64 procent, wat betekent dat van bijna twee derde van alle afval iets nieuws wordt gemaakt. Het bedrijf heeft de ambitie om dit te verhogen naar 75 procent – een ongelooflijk belangrijke stap in het groener maken van onze planeet.

Afgedankte materialen

‘Samenwerkingen met partners zijn hierin essentieel’, zegt Jan Pedro Vis, Director Product Management & Innovation van Renewi. ‘Je bent continu aan het schakelen in een waardeketen. We verlenen aan de voorkant service aan klanten door hun afval op te halen, en aan de achterkant zijn we een product aan het verkopen. We zijn constant bezig om een afvalstroom te transformeren in een waardevolle materiaalstroom. Samen met onze partners zorgen we er dus voor dat afgedankte materialen een nieuw leven krijgen. Zo sluiten we de kringloop en bouwen aan de circulaire economie.’

Een mooi voorbeeld van een betekenisvolle samenwerking is de pannenantie van Albert Heijn. Klanten van Albert Heijn leverden maar liefst 125.000 gebruikte pannen in. Renewi zorgt er samen met ketenpartners voor dat de ingeruilde pannen omgezet worden tot ruim 90.000 kg aan circulaire grondstoffen. Uit de ingeleverde pannen wordt voornamelijk staal, roestvrij staal (RVS) en aluminium teruggewonnen. Van gerecycled metaal kunnen nieuwe producten zoals andere pannen, fietsonderdelen en pedaalemmers worden gemaakt.

Anita Scholte op Reimer - Directeur duurzaamheid & kwaliteit bij Albert Heijn

Jan Pedro Vis - Director Product Management bij Renewi

Laagdrempelige actie

Ook voor Albert Heijn was de actie een groot succes. ‘Met deze inruilactie maakte Albert Heijn het mogelijk voor klanten om op een makkelijke manier bij te dragen aan de circulaire economie’, zegt Anita Scholte op Reimer, directeur duurzaamheid & kwaliteit bij Albert Heijn. ‘We zijn er heel blij mee dat we samen met Renewi een laagdrempelige actie hebben opgezet en dat we klanten blijven inspireren om duurzame keuzes te maken voor de keuken. Of het nu gaat om pannen, of om het eten dat je ermee bereidt.’

‘Een actie zoals de pannenantie is heel goed voor het bewustzijn van de consument’, vult Vis aan. ‘Je maakt recycling op deze manier heel zichtbaar. Je laat hiermee zien hoe belangrijk recyclen aan de bron is. Wij zetten altijd in op bronscheiding, niet alleen in dit geval, maar ook in bijvoorbeeld de bouw, de medische wereld of op festivals.’

Veelheid aan oplossingen

De unieke waste-to-product aanpak van Renewi zorgt ervoor dat er

veel meer gerecycled wordt dan de meeste mensen weten. Zo kunnen zij van afgedankte koelkasten zelfs kinderspeelgoed maken. ‘Wij weten het zo hoogwaardig op te werken dat het mooi en schoon genoeg is om er zoiets als Playmobil van te maken, waar je met een gerust hart je kinderen aan durft te laten sabbelen. Of het wordt gebruikt in koelkasten, waar het natuurlijk net zo belangrijk is dat het hygiënisch is.’ Net zo bijzonder is de bio-NLG die Nordsol, een andere partner van Renewi, via Shell maakt van zogenaamde ODP (over-de-datum) producten van Albert Heijn. ‘Je zou kunnen zeggen dat er vrachtwagens rijden op de organische reststroom van Albert Heijn’, zegt Vis. ‘Mensen onderschatten echt de veelheid aan oplossingen die wij hebben, met alle materialen. Dat is onze kracht. Hou, over de datum producten, chemisch afval, beton, metaal, enzovoort: wij bieden onze klanten een oplossing. Daarnaast geven we ook advies met betrekking tot waste management aan klanten; we kunnen inzichtelijk maken hoe het ervoor staat met

‘AFGEDANKTE MATERIALEN NIEUW LEVEN GEVEN. SAMENWERKINGEN MET PARTNERS ZIJN HIERIN ESSENTIEEL.’

hun CO₂ uitstoot en afvalstromen. Helemaal nu de CSRD-regelgeving in werking is getreden, die bedrijven verplicht om hun duurzaamheid in kaart te brengen, is dat belangrijk. ‘Het helpt om inzicht in de grondstoffen in de hele keten te hebben om meer betrouwbare data over de CO₂-footprint van onze producten te kunnen berekenen’, vult Scholte op Reimer aan.’ Zo stippelen we samen dan een pad uit om zo circulair mogelijk te worden.’

Lees het artikel ook op onze website. Scan de QR-code.

Techniek Nederland zet vol in op circulariteit

Techniek Nederland, de ondernemersvereniging van technisch dienstverleners, installatiebedrijven en de technische detailhandel timmert aan de weg. Als een van de grootste werkgeversorganisaties van Nederland neemt de organisatie het voortouw op het gebied van circulariteit. Dat levert concrete resultaten op.

Laurens de Vrijer

Martin Hof

'We staan nog maar aan het begin van de omslag naar een circulaire economie', zegt Laurens de Vrijer, Hoofd afdeling Werkgever- en Ondernemerschap bij Techniek Nederland. 'We kunnen dus enorme stappen maken. Dat doen we in nauw overleg met onze leden, die moeten het uiteindelijk waarmaken. Wij enthousiasmeren en creëren de randvoorwaarden.' De Vrijer benadrukt dat de branche wil bijdragen aan de doelstelling van de Rijksoverheid om in 2050 volledig circulair te zijn. 'Maar dat willen we niet omdat het moet. Wij zien zelf de urgentie. We kunnen de aarde niet blijven uitputten. Daarom nemen wij onze verantwoordelijkheid.'

Hoeveelheid verpakkingen terugdringen

Het blijft niet bij woorden. In 2025 wil de sector -installateurs, fabrikanten en groothandel- met het Brancheplan Verpakkingen 20% minder plastic en kartonnen verpakkingen gebruiken. Bovendien wil de sector dat de verpakkingen die dan nog worden gebruikt, volledig recyclebaar zijn. 'Het Brancheplan is in 2022 van start gegaan en we gaan de doelstellingen ruimschoots overtreffen. We zien jaarlijks tientallen procenten afname in de hoeveelheid papieren, kartonnen en plastic verpakkingen', zegt De Vrijer. 'Hetzelfde geldt voor stickers op verpakkingen. Daarbij wordt in toenemende mate gekozen voor duurzame alternatieven voor het bedrukken van emballage. Bedrijven doen niet mee omdat het moet, maar omdat ze de noodzaak zien én omdat het rendeert.' De Vrijer geeft als voorbeeld de zonnepanelen-installateur. Die heeft te maken met een grote hoeveelheid verpakkingen, zoals piepschuim, karton, papier en plastic zakjes. 'Dat kan veel minder. Installateurs zijn dan minder tijd kwijt aan handling én het scheelt kosten voor verwerking, inzameling en transport. De voordelen zijn dus groot.'

REPAREREN GAAT EEN VANZELFSPREKENDEHEID WORDEN

Nationaal Reparateursregister

Een ander baanbrekend initiatief van Techniek Nederland, in samenwerking met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, is het Nationaal Reparateursregister. Daarin staan erkende bedrijven die consumentenelektronica repareren, zoals wasmachines, wasdrogers, koel- en vriesapparatuur, kleine huishoudelijke apparaten, televisies, radio en telecommunicatieapparatuur. Martin Hof, Branchemanager Consumentenelektronica bij Techniek Nederland: 'Het Nationaal Reparateursregister is een grote stap op weg naar een circulaire economie. Als elektronische apparatuur wordt gerepareerd en langer meegaat, besparen we veel energie en verbruiken we minder schaarse grondstoffen. Daarnaast verkleinen we de afvalberg en dringen we de uitstoot van broeikasgassen terug.'

Lage btw

Volgens Hof kiezen consumenten nu nog te snel voor vervanging van een apparaat. Het is nu vaak moeilijk onderdelen te krijgen, omdat de buitenlandse producent liever een nieuw apparaat verkoopt. De kosten van een reparatie kunnen bovendien hoog uitvallen terwijl de prijs van een nieuw apparaat verhoudingsgewijs erg laag is. Hof: 'Techniek Nederland wil een lager btw-tarief voor de reparatie van elektronica, daarmee maken we repareren een stuk aantrekkelijker.'

'Repareren gaat een vanzelfsprekendheid worden'

Volgens Hof weten consumenten met de komst van het Nationaal Reparateursregister waar ze terecht kunnen voor een betrouwbare reparateur. Hij verwacht dat dit een impuls zal zijn om méér apparatuur een langere levensduur te geven. In het register staan de bedrijven die voldoen aan de Erkenningregeling Reparatie Consumentenelektronica. 'Kwaliteit is dus verzekerd. Op die manier maken we repareren makkelijker én voordeliger. Repareren gaat een vanzelfsprekendheid worden.'

Vertrouwen in refurbished

Techniek Nederland is ook initiatiefnemer van het Keurmerk Refurbished. 'Consumenten hadden geen vertrouwen in refurbished apparaten', zegt Hof. 'Er was sprake van grote kwaliteitsverschillen in het aanbod. Hierdoor wist de klant niet goed waar hij aan toe was'. 'Met het Keurmerk Refurbished wordt de kwaliteit van de producten en de betrouwbaarheid van aanbieders gewaarborgd. Consumenten hebben zo de zekerheid dat de iPhone, iPad, MacBook die ze aanschaffen kwalitatief volledig in orde is. Alle aanbieders die gebruik mogen maken van het Keurmerk Refurbished voldoen aan strenge kwaliteitseisen en doorstaan jaarlijks grondige keuringen. 'Een smartphonebatterij moet bijvoorbeeld voor minimaal 85 procent in orde zijn. Een kat in de zak kopen is er met het keurmerk gewoon niet meer bij.'

Zakelijk verstandig

De Vrijer ziet in de branche veel enthousiasme om met circulariteit aan de slag te gaan. 'Bedrijven willen een bijdrage leveren aan het tegengaan van

klimaatverandering en uitputting van de aarde. Tegelijkertijd wil geen enkel bedrijf onderdoen voor de ander door minder kwaliteit te leveren. En bovendien is circulair ondernemen gewoon zakelijk verstandig. Uiteindelijk genereer je vertrouwen en dat is goed voor de economie en goed voor de branche. Belangrijk is ook dat de overheid dit blijft stimuleren. Ook daar liggen de tools om gedragsverandering te bewerkstelligen. Wat doe je bijvoorbeeld met de btw-tarieven op arbeidsloon en op onderdelen? In 2030 willen we 49 procent minder CO2 uitstoten. Met stappen als deze komt die stip aan de horizon een stuk sneller in zicht.'

TECHNIEK NEDERLAND: FACTOR VAN BETEKENIS

Techniek Nederland is de ondernemersvereniging van technisch dienstverleners, installateurs en de technische detailhandel. De vereniging vertegenwoordigt ruim 30.000 bedrijven en zelfstandigen in de installatiebranche met een totaalomzet van 26 miljard euro per jaar. De technische detailhandel bestaat uit 15.000 winkels die een jaaromzet realiseren van 10 miljard euro per jaar. Daarmee is de sector een economische en sociale factor van betekenis.

Meer informatie?
Scan de QR-code.

Bouw syngas-installatie is belangrijke stap naar groene toekomst Chemelot

Uniper Benelux N.V. (Uniper) heeft plannen om te investeren in de productie van duurzaam koolstofgas voor de bedrijven op het Chemelot chemiecluster. Het productieproces is CO2-neutraal en een essentiële stap in de groene ambities van het complex. De bouw van de installatie, die eind 2028 in gebruik moet zijn, is cruciaal voor de verduurzaming van de chemische sector, vertelt Dyonne Rietveld, Country Chair Uniper Benelux.

Als de chemische sector voor Europa en Nederland behouden wil blijven, dan moet de industrie verduurzamen. Dat is ook hoe Chemelot in Limburg de toekomst ziet. Om hun doelstelling in 2050 of eerder te halen, heeft het complex van kleine en grote chemische bedrijven een toekomstvisie vastgelegd. Het industriecomplex wil afscheid nemen van nafta, aardgas en grijze elektriciteit. Daarvoor in de plaats komt het gebruik van duurzame elektriciteit, hergebruik van grondstoffen en biomassa. 'Je kunt niet alles recycleren, dus je hebt biomassa als aanvullende grondstof nodig voor de kunststoffen en chemie. Het project dat we ontwikkelen sluit daar naadloos op aan', vertelt Rietveld. Met de bouw van een nieuwe fabriek, waarbij biomassa wordt vergast tot duurzaam syngas, helpt Uniper het chemische industriecomplex Chemelot om afscheid te nemen van nafta en aardgas. De totale investering in de nieuwe biogasinstallatie wordt geschat op een half miljard euro. Deze moet in de tweede helft van 2028 operationeel zijn. Eind van het jaar vindt een strategisch besluit plaats. 'Dat betekent dat we de engineering hebben gedaan en toezeggingen van klanten hebben. Het aantal bedrijven op het terrein dat

ons product kan gebruiken is groot. En het past in de duurzame visie die Chemelot zelf heeft uitgesproken.' Er is echter één belangrijk voorbehoud op de investeringsbeslissing', benadrukt ze. 'Zonder subsidie is er geen rendabele businesscase mogelijk.'

Enig alternatief

Netcongestie is een actueel groot probleem in Nederland. Het industriecomplex van Chemelot ligt in een regio waar de uitdaging rondom de netcongestie extra groot is, waardoor elektrificatie van de chemische processen geen oplossing is. De aanleg van de nieuwe syngasfabriek, voor het vergassen van biomassa tot syngas – een duurzaam koolstofgas – is hét alternatief. 'Bedrijven die syngas gaan gebruiken, hoeven voor dat deel van hun vergroening niet meer te leunen op elektrificatie', vertelt Rietveld. Ook bij de aansluiting op het groene waterstof en CO2-netwerk staat Chemelot achteraan op de wachtlijst. De lokale productie van duurzaam koolstofgas is daarom essentieel om de vergroeningsambities waar te maken. 'De beoogde Uniper-installatie maakt van de biomassa een gas, syngas, waar groene waterstof en koolstof in zit. Bij chemische processen heb je alle twee nodig', aldus Rietveld. Zo'n 85% van alle chemie bestaat uit koolstofverbindingen. 'Als je de fossiele brandstof weghaalt, heb je geen koolstof meer. Dus dat moet uit een andere bron komen. Daarvoor heb je twee alternatieven: je haalt het uit de lucht – direct air capture, een energie-intensief en duur proces – of je haalt het uit volledig gecertificeerde biomassa. Dat is een goede en biogene bron.'

De grondstoffentransitie heeft te weinig aandacht van beleidsmakers maar is van onmisbaar belang voor de vergroening van de (chemische) industrie. Het gebruik van biomassa voor deze beoogde toepassing in chemische processen

DE VERDUURZAMING VAN DE CHEMIE IS BELANGRIJK VOOR DE CONCURRENTIEPOSITIE VAN NEDERLAND EN EUROPA

(duurzaam koolstofgas met biowaterstof als bijproduct) moet worden ondersteund en gestimuleerd, door middel van wetgeving, subsidies en fiscale regels, benadrukt Rietveld. Ze hekelt de traagheid om de beleidskaders aan te passen aan de nieuwe werkelijkheid. 'Energiestromen en grondstofstromen gaan door elkaar heen lopen bij de energietransitie. Je kunt ze niet strikt meer van elkaar scheiden. Aardgas kun je gebruiken als grondstof en als brandstof. Datzelfde geldt ook voor bijvoorbeeld groene waterstof uit wind. Die kun je gebruiken voor de energieproductie, maar ook als grondstof voor de chemie. Maar in de regelgeving geldt nog een hele strikte scheiding.' Dit geldt ook voor duurzaam koolstofgas, zoals syngas. Deze valt momenteel buiten het toepassingsgebied van bestaande verordeningen en richtlijnen. 'De energietransitie heeft een eigen, gunstig regelgevend kader nodig in EU- en nationale wetgeving.' Rietveld geeft een concreet voorbeeld van de obstakels waar de industrie tegenaan loopt bij de productie van syngas. 'Het(bio)waterstof dat een bijproduct is bij de vergassing van de biomassa tot syngas is niet opgenomen in de RED III-richtlijn voor het gebruik van hernieuwbare energie.'

Gelijk speelveld

De verduurzaming van de chemie is belangrijk voor de concurrentiepositie van Nederland en Europa, constateert Rietveld. 'Nederland, en Chemelot al helemaal, loopt voorop op het gebied van duurzame kunststoffen. De sector

is heel innovatief. De chemie levert een behoorlijke bijdrage aan het BBP en de werkgelegenheid.' Vanuit politiek oogpunt zijn er voldoende argumenten om de sector en de investering in de nieuwe syngas-installatie te ondersteunen. 'De chemische markt is een wereldmarkt. Binnen Europa ben je gedwongen om te verduurzamen en moet je je houden aan strenge regelgeving. Dat betekent dat er niet altijd een gelijk speelveld is. Je verplaatst de klimaatproblemen als de productie wordt verplaatst naar buiten Europa. Het is belangrijk dat daar rekening mee wordt gehouden, ofwel in de vorm van subsidiestromen, ofwel dat je door middel van regelgeving een gelijk speelveld creëert.' Het is noodzaak om grip te houden op je grondstoffenstromen, benadrukt Rietveld. In het recente verleden hebben we gezien dat het steeds belangrijker wordt dat je minder afhankelijk wordt van de geopolitiek.' Ze eindigt haar verhaal met een optimistisch vergezicht. 'We hebben de kans om de chemische industrie voor Nederland te behouden en op een kostenefficiënte manier te verduurzamen. Dat draagt dat niet alleen bij aan klimaatdoelstellingen en werkgelegenheid, maar ook aan de internationale concurrentiepositie van Nederland. Innovatieve oplossingen die bedrijven helpen verduurzamen kunnen het Nederlandse exportproduct van de komende decennia worden.'

**uni
per**

Meer informatie?
Scan de QR-code.

